

Lemmikloomade registreerimine

Vahel võib juhtuda, et lemmikloom paneb meie juurest ootamatult plehku või kaotab neljajalgne sõber peremehe. Kadunud koera ja peremehe vahemaa võib näiteks ulatuda lausa teise valla territooriumile. Et kaotatud lemmikloom kohta info paremini liiguks, on hea, kui meie neljajalgne sõber on kiibistatud ja sisestatud registrisse.

Kõige lihtsam moodus oleks teha seda loomaarsti juures, kus saab muude protseduuride kõrval kohe ka kiibistatud lemmikloom registreerida, kuid enamasti on see tasuline.

Haapsalu linnavalitsus on liitunud kohalike omavalitsuste lemmikloomade registriga, kuhu saab linn linnakodanike lemmikloomi tasuta sisestada. Selleks tuleb täita ankeet, mis on Haapsalu kodulehel (<http://www.haapsalu.ee>), ja edastada see linnavalitsusse. Ankeeti on võimalik täita ka kohapeal. Linnakodanikel, kellel on ID-kaart või Mobiil-ID, saavad ka ise kodanikuportaali www.eesti.ee kaudu registreeruda. Selle kõige eeldus on, et loom oleks kiibistatud.

Loomaomanik saab igal hetkel kodanikuportaalist vaadata ka oma looma andmeid, muuta oma telefoninumbrit või e-postiaadressi, teavitada looma surmast.

Täpsemat infot saab tel 4725347.

Triin Tarv

linnakeskkonna peaspetsialist
(haljastus ja heakord)

TRIIN TARV

Haapsalu linnaliinid

2010. aastal korraldas Lääne Maavalitsus riigihanke, mis hõlmas ka sõitjatevedu Haapsalu linnaliinidel. Hanke võitis Osaühing M.K. Reis-X ja 2010. aasta mais sõlmiti Lääne Maavalitsuse ja OÜ M.K. Reis-X vahel maakonna bussiliiniveo avaliku teenindamise leping.

Maavalitsusega sõlmitud lepingust tulenevalt sõlmis Haapsalu Linnavalitsus 1. juulist 2010 koostöölepingu Osaühinguga M.K. Reis-X. Selle alusel võimaldab nimetatud bussifirma tasuta bussisõitu Haapsalus liini numbritel 1, 2 ja 3 ka sellel, 2011. aastal Haapsalu linnas elavatele vanadus- ja töövõimetuspensionäridele ning puudega lastele ja puudega täiskasvanutele.

Jätkab sõitu buss ka kalmis-

tule, millega Haapsalu linnas elavad eakad ja puudega isikud saavad tasuta sõita. Kuni 31. jaanuarini 2011 teostas nimetatud liinil reisijatevedu AS Haapsalu Autobaas. Selle aasta jaanuaris kuulutas linnavalitsus välja hanke pühapäevase eri-bussiliini võimaldamiseks. Hankel osalesid nii AS Haapsalu Autobaas kui ka Osaühing M.K. Reis-X.

Edukaks pakkumiseks tunnustati Osaühingu M.K. Reis-X pakkumus ja 13. veebruarist osutab pühapäevase linnaliinil reisijatevedu Haapsalu Linnavalitsusega sõlmitud lepingu alusel Osaühing M.K. Reis-X uue sõidugraafiku alusel.

Andreas Rahuvarm
aselinnapea

Foto: ARVO TARMULA

Kinnistutest, katastriüksuse plaanidest ja nende piiridest

Meie linnas on maareform suures osas ellu viidud ja maaomand tekkinud. Sügisel mööduda 20 maareformi aasta kestel on kehtinud mitmesuguseid seadusemuudatusi, kordasid ja katastriüksuste moodustamise süsteeme ning moodustusviise ja -tehnikat.

Siiski tekivad maaomandiga seotud küsimused ja aeg-ajalt tuleb maakorraldusosakonnal olla omanikele esmane nõuandja. Probleeme tekitavad plaani- ja kaardimaterjali alusel vormistatud katastriüksused.

Tihti on maareformi elluviija soovitud oma maatüki vormistada plaani- ja kaardimaterjali alusel, st piire pole looduses tähistatud ega ole koostatud. Küllalt on levinud, et piirdeaed on ühes asupaigas, kuid katastrisse kantud piir teises kohas.

Tekkinud vigade põhjuseks on eri aegadel toimetanud geodeetide eksimused, mistõttu ei ühti katastrisse kantud koordinaadid loodusesse kantuna piiriprotokollis näidatud piiriga. Näiteks on piiriprotokollis järgi piiriks aed, kuid geodeetid panevad koordinaatide järgi piiritorud aiast kaugemale (10 cm on tiheasustuslal suurim lubatud erinevus piirimärgi ja katastrikoordinaadi vahel). Selleks et ehitada aed

õigesse kohta, tuleb piir kindlaks määrata ja seda teevad geodeetid.

Kuigi naabriga tülitsemiseks leiab eestlane mingi põhjuse ikka, on üks levinud tülitsemise põhjus eri arusaam maaomandi piiride kulgemisest. Põhjusi väärarusaamade tekkiamiseks on mitmeid. Algatusse peaks selgitama, et piirimärgide liigutamine ja hävitamine on keelatud ning selle eest võib maakatastriseaduse alusel määrata trahvi kuni 100 000 krooni (6391,15 eurot). Paraku pole seda seadusesätet siiani ilmselt eriti rakendatud, sest piirimärgi teisaldaja isikut on raske tõestada.

Üsna tüüpiline piirivaidluse põhjus ongi, et maaomanik süüdistab naabrit piirimärgide nihutamises või hävitamises. Naaber enamasti eitab oma süüd ja väidab, et piirimärgid on olnud aastaid täpselt samas kohas, või esitab hoopiski vastustüüdistuse. Lihtne lahendus oleks kutsuda kohapeale geodeetid ja piirimärgid maakatastrisse kantud koordinaatide abil üle kontrollida. Siin tulevad mängu põhjused, miks selline lahend alati ei toimi. Probleemi kõrvaldamiseks näevad seadused ette eri lahendeid. „Katastrimöödistamise teostamise ja katastrimöödistamise kontrollimise korra” järgi

peaks teavitama Maa-ametit, kes algatab katastrimöödistamise kontrollimise ja laseb maamöödjal maatükid uuesti üle mõõta. Kui geodeetidel pole võimalik kõiki osapooli rahuldavalt krundipiire selgitada, tuleb pöörduda kohaliku omavalitsuse poole, kes algatab piiride kindlaksmääramise toimingut. Piiride kindlaksmääramise toimingut saab aga algatada üksnes piirinaabrite nõusolekul. Piiride kindlaksmääramiseks kasutatakse arhiivides olevaid materjale. Kui nendest ei piisa, tuleb leida vähemalt kaks tunnistajat. Pärast piiride kindlaksmääramist peab litsentsiga maamöödaja tegema ka asjaomased parandused maakatastrisse. Kui piiride kindlaksmääramise toiming ei anna kõiki osapooli rahuldavat tulemust või jääb vastaspoole vastuseisu tõttu üldse tegevus algatamata, jääb veel üle võimalus pöörduda kohtu poole. Kui vaidlusalused katastriüksused on moodustatud plaanimaterjali alusel, tuleks lähtuda pigem „Asjaõigusseadusest”, mille kohaselt juhul, kui valduse ulatuse abil pole võimalik piiritüli lahendada, jagatakse vaidlusalune maatükk kaheks võrdseks pooleks.

Kui piirivaidlus toimub osapoolte vahel, kellest ühel on katastriüksus moodustatud

plaanimaterjali alusel, teine on aga möödistatud, jääb üldjuhul õigus möödistatud maatüki omanikule.

Sageli on piiritülide põhjus ka lihtsalt inimeste teadmatuses. Vanemaail inimestel on meeles nõukogudeaegsed maa kasutuse piirid ja nad pole tutvunud või on unustanud maareformi ajal katastrisse kantud piiride asukohad. Kui inimestel pole mingil põhjusel katastriüksuse plaani koopia kohalikus katastribüroost või omavalitsusest. Kõige lihtsam moodus oma maatüki piiride kontrollimiseks on Maa-ameti kaardirakendus veebiaadressil: <http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGIS>. Haapsalu linnas on väga palju sõbralikke ja naabritega hästi läbi saavaid maaomanikke. Inimesed ütlevadki, et nad saavad hästi läbi ja neil ei ole probleeme piirdeaias asukohaga. Iseenesest positiivne, kuid probleemid võivad tekkida, kui naaberkinnistu vahetab omanikku ja nõuab talle kuuluvat maad.

Lõpetuseks väike soovitus: otsige oma piirimärgid üles, ärge neid liigutage ei enda ega teiste kasuks ja saage oma naabritega hästi läbi.

Anu Ilm
maakorraldusosakonna
juhataja